

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Вінницький національний технічний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор ВНТУ

_____ В. В. Грабко

Наказ ВНТУ № 139 від 24.06.2020 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КОНКУРС ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

СУЯ ВНТУ-02-02-П.004.02:20

Розглянуто та схвалено
Вченою радою ВНТУ
Протокол №12 від 24.06.2020 р.

Вінниця, 2020

Розробники

	Посада	ПІБ	Підпис
Розроблено	Завідувачка навчально-методичного відділу	Громова Л. П.	
	Директор ЦЗЯО ВНТУ	Войтович О. П.	
Перевірено	Перший проректор з науково-педагогічної роботи по організації навчального процесу та його науково-методичного забезпечення	Васілевський О. М.	

ЗМІСТ	
1. Призначення та сфера застосування.....	4
2. Нормативні посилання	4
3. Терміни та визначення	4
4. Скорочення та спеціальні терміни.....	5
5. Відповідальність	5
6. Організація та проведення конкурсу у ВНТУ.....	5
7. Порядок організації та проведення кафедрального туру конкурсу	6
8. Порядок організації та проведення факультетського/інститутського туру конкурсу	7
9. Критерії оцінювання навчальної лекції.....	7
10. Критерії оцінювання практичного (семінарського) заняття	9
11. Підсумки конкурсу	10
Додаток А. Карта оцінювання лекції	11
Додаток Б. Карта оцінювання практичного заняття.....	13

1. Призначення та сфера застосування

1.1. Це Положення визначає порядок організації та проведення конкурсу педагогічної майстерності у Вінницькому національному технічному університеті (далі - Конкурс), його організаційне та методичне забезпечення, порядок участі та підведення підсумків.

1.2. Основними завданнями Конкурсу є:

- підвищення рівня педагогічної майстерності науково-педагогічних працівників ВНТУ, їх професійне зростання;
- впровадження інноваційних технологій та методик викладання у вищій школі, пошук можливостей вдосконалення освітнього процесу;
- створення концептуальної єдності науково-методичних підходів до проведення лекційних та практичних занять, впровадження єдиних критеріїв оцінювання;
- стимулювання викладацької майстерності та мотивація до подальшого розвитку та удосконалення якості навчання;
- обмін педагогічним досвідом, надання методичної допомоги молодим викладачам.

2. Нормативні посилання

1.1. Закон України «Про освіту» № 2145 від 5.09.2017 (зі змінами).

1.2. Закон України «Про вищу освіту» №1556-VII від 01.07.2014р. (зі змінами).

1.3. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» № 689 від 13.06.2012р..

1.4. Постанови Кабінету Міністрів України №1187 від 30.12.2015р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»(зі змінами).

3. Терміни та визначення

3.1. Лекція — основна форма проведення навчальних занять, призначених для засвоєння теоретичного матеріалу. Тематика лекцій визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.2. Практичне заняття – вид навчального заняття, на якому студенти

під керівництвом викладача шляхом виконання певних відповідно сформульованих завдань закріплюють теоретичні положення навчальної дисципліни і набувають умінь та навичок їх практичного застосування.

Перелік тем практичних занять визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

4. Скорочення та спеціальні терміни

4.1. ЄКТС або Європейська кредитно трансферна-накопичувальна система – це система, яка дозволяє кількісно (в кредитах) оцінити навчальні програми, дисципліни та навантаження студента та ін. Ця система забезпечує єдину міждержавну та міжуніверситетську процедуру оцінювання навчання, дозволяє виміряти і порівняти результати навчання студентів, допомагає академічному визнанню і зарахуванню результатів навчання у різних навчальних закладах.

4.2. Soft Skills – («м'які навички» або «гнучкі навички») - комплекс неспеціалізованих, надпрофесійних навичок, які відповідають за успішну участь у робочому процесі, високу продуктивність і, на відміну від спеціалізованих навичок, не пов'язані з конкретною сферою

5. Відповідальність

5.1. Відповідальним за виконання вимог цього положення у ВНТУ є перший проректор з науково-педагогічної роботи по організації навчального процесу та його науково-методичного забезпечення.

5.2. Завідувач навчально-методичного відділу є відповідальним за доведення до професорсько-викладацького складу наказу про оголошення конкурсу та Положення про конкурс, створення університетської конкурсної комісії та забезпечення належних умов для її роботи.

5.3. Декани факультетів/директор інституту є відповідальними за створення конкурсних комісій для проведення факультетського /інститутського туру конкурсу та забезпечення умов для їх роботи.

5.4. Завідувачі кафедр є відповідальними організацію та проведення кафедрального туру конкурсу.

5.5. Викладачі відповідальні за підготовку та проведення відкритих лекцій чи практичних занять на кафедрі.

6. Організація та проведення конкурсу у ВНТУ

6.1. Конкурс організовує та проводить згідно з цим Положенням Методична рада ВНТУ та навчально-методичний відділ.

6.2. До повноважень Методичної ради ВНТУ та навчально-методичного відділу як організаторів конкурсу належать:

- поширення інформації, яка стосується проведення конкурсу;
- формування пропозицій щодо персонального складу конкурсної комісії та забезпечення належних умов для її роботи;
- зберігання документації, що стосується конкурсу;
- аналіз результатів конкурсу;
- опрацювання зауважень та пропозицій щодо проведення конкурсу;
- оприлюднення результатів конкурсу.
- надання рекомендацій адміністрації університету щодо заохочення переможців конкурсу.

6.3. Конкурс проводиться один раз на два роки.

6.4. Конкурс оголошується наказом ректора університету. При оголошенні конкурсу в наказі зазначаються :

- характер конкурсу (конкурс лекторської майстерності, конкурс молодих викладачів тощо)
- терміни проведення конкурсу;
- порядок проведення конкурсу;
- порядок подання факультетами/інститутом підсумкових матеріалів конкурсів;
- склад університетської конкурсної комісії.

6.5. Конкурс проводиться в три тури:

- перший – кафедральний;
- другий – факультетський (інститутський);
- третій – університетський.

6.6. Доведення до професорсько-викладацького складу наказу про оголошення конкурсу та Положення про конкурс покладається на навчально-методичний відділ ВНТУ.

7. Порядок організації та проведення кафедрального туру конкурсу

Кафедральний тур конкурсу здійснюється шляхом проведення відкритих занять на кафедрах з подальшим їх обговоренням на засіданнях кафедр. Витяг з протоколу засідання кафедри, на якому було визначено переможця кафедрального туру, передається до конкурсної комісії факультету/інституту. Ця робота включається до плану роботи кафедри.

8. Порядок організації та проведення факультетського/інститутського туру конкурсу

Факультетський/інститутський тур конкурсу організовується та проводиться за алгоритмом:

- у факультетському/інститутському турі конкурсі беруть участь лише викладачі, які посіли перші місця у кафедральних конкурсах;
- деканом факультету/директором інституту формується конкурсна комісія, склад якої затверджується на засіданні Вченої ради факультету/інституту;
- конкурсна комісія складає графік відвідування занять, що їх проводять переможці кафедральних конкурсів;
- конкурсна комісія визначає викладачів, які посіли перше, друге та третє місця в факультетському/інститутському турі конкурсу;
- рішення конкурсної комісії затверджується на засіданні Вченої ради факультету/інституту;
- рішення Вченої ради факультету/інституту про викладача, який посів перше місце, подається до конкурсної комісії університету.

Конкурсна комісія університету відвідує заняття переможців факультетських/інститутського конкурсів, приймає рішення про розподіл місць, вносить рекомендації щодо заохочення переможців.

Рішення конкурсної комісії розглядається на засіданні Методичної ради університету.

Підсумки конкурсу затверджуються наказом ректора.

9. Критерії оцінювання навчальної лекції (Додаток А)

Змістовність лекції

- відповідність лекції змісту робочої програми і навчальному плану;
- науковий рівень, відповідність сучасному рівню розвитку науки;
- наявність узагальнень, переконливість;
- точність використовуваної наукової термінології;
- реалізація принципу органічного зв'язку теорії з практикою, розкриття практичного значення викладених теоретичних положень;
- відображення дискусійних питань, постановка наукових проблем;
- співвідношення змісту лекції з вмістом підручника (викладається матеріал, якого немає в підручнику, роз'яснюються особливо складні питання, дається

завдання на самостійне опрацювання частини матеріалу за підручником, переказується підручник і т.п.).

- наявність зв'язків із попередніми лекціями, розділами курсу, міжпредметних зв'язків;
- відповідність принципам академічної свободи.

Професійна спрямованість

- досягнення програмних результатів навчання, які корелюють із компетентностями, передбаченими у відповідних освітніх програмах;
- роз'яснення соціальної сутності проблемних питань;
- відповідність лекційного матеріалу інтересам професійної підготовки.

Методичний рівень

- застосування інноваційних технологій та методик навчання;
- застосування методів і прийомів активізації пізнавальної діяльності студентів;
- відповідність вимогам студентоцентрованого навчання;
- використання елементів зворотного зв'язку;
- виокремлення головного у матеріалі та висновках;
- пояснення найбільш складних питань;
- формулювання завдань для самостійного опрацювання матеріалу.

Структура лекції

- формулювання мети;
- наявність плану;
- наявність переліку рекомендованої літератури;
- чітка композиційна побудова (вступ, основна частина, заключна частина);
- логічна послідовність і взаємозв'язок окремих частин лекції;
- відокремлення кожного питання плану при послідовному викладенні лекції;
- виділення головних ідей і моментів.

Стиль лекції

- ясність, чіткість і доступність викладення думок;
- темп викладення матеріалу;
- наочність (візуалізація) інформації;
- застосування технічних засобів навчання;
- наявність контакту з аудиторією.

Майстерність лектора

- рівень вільного володіння навчальним матеріалом;
- емоційність, культура мовлення;
- зовнішній вигляд, уміння триматися перед аудиторією ;
- поважне і тактовне ставлення до студентів;
- уміння зняти напруження і втому аудиторії

Результати лекції

- інформаційно-пізнавальна цінність лекції;
- ступінь реалізації плану лекції (повна, часткова);
- ступінь повноти і точності розгляду основних питань, розкриття теми лекції;
- досягнення дидактичної мети.

10. Критерії оцінювання практичного (семінарського) заняття (Додаток Б)

Змістовність практичного заняття

- відповідність теми практичного заняття змісту програми і навчальному плану;
- відповідність змісту практичного заняття сучасним проблемам господарської практики в даній галузі;
- рівень досягнення мети практичного заняття;
- рівень повноти розкриття тематичних питань;
- зв'язок даного практичного (семінарського) заняття з відповідним матеріалом лекційного курсу.

Структура практичного заняття

- визначення теми практичного заняття;
- визначення мети заняття;
- визначення питань, які виносяться на самостійне опрацювання;
- надання переліку рекомендованої літератури для поглибленого вивчення окремих питань та питань, винесених на самостійне опрацювання;
- висновки викладача після закінчення розгляду кожного питання;
- підведення підсумків заняття.

Методичний рівень

- застосування інноваційних технологій та методик навчання;

- застосування методів і прийомів активізації пізнавальної діяльності студентів;
- наочність (візуалізація) інформації;
- вміння керувати ходом практичного заняття;
- вміння оперативно контролювати знання студентів;
- наявність методичних вказівок з підготовки до практичних занять;
- наявність тестів для контролю знань студентів;
- відповідність обсягу винесеного на заняття завдання навчальному часу студентів;
- ефективність застосування ЄКТС, зрозумілість критеріїв оцінювання знань, умінь та навичок студентів;
- відповідність вимогам студентоцентрованого навчання.

Професійна спрямованість

- формування професійного світогляду студентів на занятті;
- формування *soft skills*, що зумовлені цілями освітньої програми, зокрема подальшою професійною діяльністю здобувачів.

Майстерність викладача

- рівень вільного володіння матеріалом;
- уміння організувати дискусію та обговорення навчального матеріалу;
- культура мовлення;
- уміння зняти напруження і втому аудиторії.

Рівень відвідування занять студентами.

11. Підсумки конкурсу

11.1. Рішення конкурсної комісії оформляється протоколом, який підписують голова та всі її члени, та передається на затвердження Методичної ради університету.

11.2. Підсумки конкурсу затверджуються наказом ректора із зазначенням прізвищ переможців та видів заохочення.

Додаток А. Карта оцінювання лекції

Кафедра _____

Лектор _____

Навчальна дисципліна _____

Тема лекції _____

Критерії оцінювання	Зміст критерію	Оцінка
Змістовність лекції	Відповідність лекції змісту робочої програми і навчальному плану	
	Науковий рівень, відповідність сучасному рівню розвитку науки	
	Наявність узагальнень, переконливість	
	Точність використовуваної наукової термінології	
	Реалізація принципу органічного зв'язку теорії з практикою, розкриття практичного значення викладених теоретичних положень	
	Відображення дискусійних питань, постановка наукових проблем	
Професійна спрямованість	Досягнення програмних результатів навчання, які корелюють із компетентностями, передбаченими у відповідних освітніх програмах	
	Роз'яснення соціальної сутності проблемних питань	
Методичний рівень	Застосування інноваційних технологій та методик навчання	
	Застосування методів і прийомів активізації пізнавальної діяльності студентів	
	Використання елементів зворотного зв'язку	
	Виокремлення головного у матеріалі та висновках	
	Пояснення найбільш складних питань	
	Формулювання завдань для самостійного опрацювання матеріалу	
Структура лекції	Формулювання мети	
	Наявність плану	

	Наявність переліку рекомендованої літератури	
	Чітка композиційна побудова (вступ, основна частина, заключна частина)	
	Логічна послідовність і взаємозв'язок окремих частин лекції.	
	Відокремлення кожного питання плану при послідовному викладенні лекції	
	Виділення головних ідей і моментів	
Стиль лекції	Ясність, чіткість і доступність викладення думок	
	Темп викладення матеріалу	
	Наочність (візуалізація) інформації	
	Застосування технічних засобів навчання	
	Наявність контакту з аудиторією	
Майстерність лектора	Рівень вільного володіння навчальним матеріалом	
	Емоційність, культура мовлення	
	Зовнішній вигляд, уміння триматися перед аудиторією	
	Поважне і тактовне ставлення до студентів	
	Уміння зняти напруження і втому аудиторії	
Результати лекції	Інформаційно-пізнавальна цінність лекції	
	Ступінь реалізації плану лекції (повна, часткова)	
	Ступінь повноти і точності розгляду основних питань, розкриття теми лекції	
	Досягнення дидактичної мети	
Зауваження та пропозиції		

Карта оцінювання практичного заняття

Кафедра _____

Викладач _____

Навчальна дисципліна _____

Тема практичного заняття _____

Критерії оцінювання	Зміст критерію	Оцінка
Змістовність практичного заняття	1. Відповідність теми практичного заняття змісту програми і навчальному плану	
	2. Відповідність змісту практичного заняття сучасним проблемам господарської практики в даній галузі	
	3. Рівень досягнення мети практичного заняття	
	4. Рівень повноти розкриття тематичних питань	
	5. Зв'язок даного практичного (семінарського) заняття з відповідним матеріалом лекційного курсу	
Структура практичного заняття	1. Визначення теми практичного заняття	
	2. Визначення мети заняття	
	3. Визначення питань, які виносяться на самостійне опрацювання	
	4. Надання переліку рекомендованої літератури для поглибленого вивчення окремих питань та питань, винесених на самостійне опрацювання	
	4. Висновки викладача після закінчення розгляду кожного питання	
	5. Підведення підсумків заняття	
Методичний рівень	1. Застосування інноваційних технологій та методик навчання	
	2. Застосування методів і прийомів	

	активізації пізнавальної діяльності студентів	
	3. Наочність (візуалізація) інформації	
	4. Вміння керувати ходом практичного заняття	
	5. Вміння оперативно контролювати знання студентів	
	6. Наявність методичних вказівок з підготовки до практичних занять	
	7. Наявність тестів для контролю знань студентів	
	8. Відповідність обсягу винесеного на заняття завдання навчальному часу студентів	
	9. Ефективність застосування ЄКТС, зрозумілість критеріїв оцінювання знань, умінь та навичок студентів	
	10. Відповідність вимогам студенто-центрованого навчання	
Професійна спрямованість	Формування професійного світогляду студентів на занятті	
	Формування <i>soft skills</i> , що зумовлені цілями освітньої програми, зокрема подальшою професійною діяльністю здобувачів	
Майстерність викладача	1. Рівень вільного володіння матеріалом	
	2. Уміння організувати дискусію та обговорення навчального матеріалу	
	3. Культура мовлення	
	4. Уміння зняти напруження і втому аудиторії	
	Рівень відвідування занять студентами	
Зауваження та пропозиції		